

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΡΙΩΡΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ 1ο: <i>Η Κίνηση των Ιδεών στο 18ο αιώνα - Ο Διαφωτισμός</i>	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p>Οδηγία για τις ερωτήσεις A.1.1., A.1.2., A.1.3.: <i>Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα ακριβώς το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.</i></p>	
<p>A.1.1. Η φιλοσοφική σκέψη των Διαφωτιστών είναι στραμμένη προς την έρευνα:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) του προβλήματος της γνώσης β) του μυστηρίου της ύπαρξης γ) του κύρους των ηθικών αξιών δ) της πρώτης αρχής του κόσμου 	<p>2 μονάδες</p>
<p>A.1.2. Ο Διαφωτισμός ήταν ένα πνευματικό κίνημα με το οποίο προβλήθηκαν τα αιτήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) της ανερχόμενης αστικής τάξης β) της πρωτοεμφανιζόμενης εργατικής τάξης γ) της μεγάλης μάζας του λαού δ) των ανθρώπων της κουλτούρας 	<p>2 μονάδες</p>
<p>A.1.3. Οι εκπρόσωποι του Διαφωτισμού ασχολήθηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) με τα προβλήματα που αντιμετώπιζε ο άνθρωπος ως μέλος της κοινωνίας β) με τα προβλήματα που αντιμετώπιζε ο άνθρωπος ως άτομο γ) με όλα τα προβλήματα που απασχολούσαν εκείνη την εποχή τον άνθρωπο δ) με τα προβλήματα που αντιμετώπιζε ο άνθρωπος ως εργαζόμενος 	<p>2 μονάδες</p>

<p>Οδηγία για την ερώτηση A.1.4.: Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα ακριβώς το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση. Στη συνέχεια γράψτε ονομαστικά τις επιμέρους εξουσίες.</p> <p>A.1.4. Η διάκριση των εξουσιών, που εφαρμόζεται ως σήμερα σε όλα τα αντιπροσωπευτικά πολιτεύματα, θεμελιώθηκε θεωρητικά από:</p> <p>α) τον Βολταίρο β) τον Τζων Λοκ γ) τον Μοντεσκιέ δ) τον Ρουσσό</p> <p>– Να αναφέρετε τις επιμέρους εξουσίες, στις οποίες διέκρινε την κρατική εξουσία.</p>	<p>2 μονάδες</p> <p>1,5 μονάδα</p>
<p>Οδηγία για τις ερωτήσεις A.1.5. και A.1.6.: Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα ακριβώς το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση και αμέσως να απαντήσετε στο ζήτημα που τίθεται σε κάθε ερώτηση.</p> <p>A.1.5. Το σπουδαιότερο έργο του Γαλλικού Διαφωτισμού υπήρξε:</p> <p>α) ο “Αιμίλιος ή περί Αγωγής” β) η “Εγκυκλοπαιδεία ή Συστηματικό Λεξικό των Επιστημών, των Τεχνών και των Επαγγελματιών” γ) το “Κοινωνικό Συμβόλαιο ή Αρχές του Πολιτικού Δικαίου” δ) το “Πνεύμα των Νόμων”</p> <p>– Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.</p> <p>A.1.6. Η φράση “<i>laissez-faire, laissez passer</i>” εκφράζει την οικονομική αντίληψη:</p> <p>α) του Άνταμ Σμιθ β) των Γάλλων Φυσιοκρατών γ) του Κολμπέρ δ) του Άνταμ Σμιθ και των Γάλλων Φυσιοκρατών</p> <p>– Να αναλύσετε το περιεχόμενο της φράσης.</p>	<p>2 μονάδες</p> <p>2,5 μονάδες</p> <p>2 μονάδες</p> <p>3 μονάδες</p>

<p>Οδηγία για την ερώτηση A.1.7.: <i>Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και στη συνέχεια τους αριθμούς των κενών που υπάρχουν στο κείμενο, σημειώνοντας δίπλα στον καθένα τη λέξη την οποία θα γράφατε στο κείμενο.</i></p> <p>A.1.7. Να συμπληρώσετε τα κενά στο παρακάτω κείμενο:</p> <p>Η οικονομική θεωρία, η οποία αναπτύχθηκε από τους οικονομολόγους του Διαφωτισμού, ονομάζεται (1)....., ήταν σύμφωνη με τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις της (2)..... τάξης και η εφαρμογή της στην πράξη κατά το 18^ο αιώνα σήμανε την επικράτηση του (3)..... συστήματος. Βρισκόταν δε στον αντίποδα της οικονομικής θεωρίας και πρακτικής του (4)..... που ίσχυε κατά τον 17^ο αιώνα και είχε ως κυριότερο γνώρισμα τον (5)..... (6).....</p>	3 μονάδες
---	-----------

<p>Οδηγία για τις ερωτήσεις A.1.8. και A.1.9: <i>Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και αμέσως μετά τους αριθμούς που υπάρχουν μπροστά από τα στοιχεία της πρώτης στήλης (τον έναν κάτω από τον άλλο) και δίπλα από τον καθένα σημειώστε το γράμμα που υπάρχει μπροστά από το στοιχείο της δεύτερης στήλης και αντιστοιχεί στο στοιχείο της πρώτης.</i></p>		
A.1.8. Α'. Πολιτικοί Στοχαστές	Β'. Συστήματα Διακυβέρνησης	3 μονάδες
<p>1. Μοντεσκιέ</p> <p>2. Βολταίρος</p> <p>3. Ρουσσό</p>	<p>α. απόλυτη μοναρχία</p> <p>β. αγγλικός κοινοβουλευτισμός</p> <p>γ. φωτισμένη δεσποτεία</p> <p>δ. συνταγματική μοναρχία</p> <p>ε. δημοκρατία</p>	

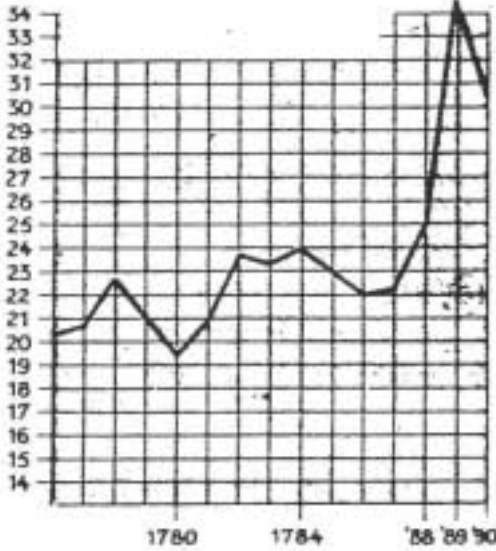
A.1.9. Α'. Οι ιστορικοί	Β'. Η προσφορά τους	5 μονάδες
<ul style="list-style-type: none"> 1. Βίκο 2. Μοντεσκιέ 3. Βολταίρος 4. Κοντορσέ 5. Γίββων 	<ul style="list-style-type: none"> α. διεύρυνε τη θεματολογία της Ιστορίας β. ερεύνησε κριτικά και συστηματικά τις ιστορικές πηγές γ. προέβαλε τον ρόλο της προσωπικότητας στην Ιστορία δ. επεσήμανε ότι η ιστορική εξέλιξη διέπεται από νόμους όπως και η φύση ε. ανέδειξε τον καθοριστικό ρόλο του οικονομικού παράγοντα στην ιστορική εξέλιξη στ. δημιούργησε μια ιστορία που στηριζόταν στη συγκριτική μελέτη των πολιτισμών ζ. εισήγαγε την έννοια της ιστορικής εξέλιξης ως συνωνύμου της προόδου η. έδωσε έμφαση στην αιτιώδη εξάρτηση των γεγονότων 	

ΘΕΜΑ 2ο: <i>Η Γαλλική Επανάσταση</i>	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p>Οδηγία για τις ερωτήσεις Α.2.1. και Α.2.2: Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και αμέσως μετά να γράψετε την απάντησή σας.</p>	
<p>A.2.1. α) Να ονομάσετε τις τάξεις της γαλλικής προεπαναστατικής κοινωνίας κατά τον 18ο αιώνα.</p> <p>β) Ποια από αυτές αποτέλεσε τον κινητήριο μοχλό της Γαλλικής Επανάστασης; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας (σε μια παράγραφο 5-6 σειρών).</p>	10 μονάδες
<p>A.2.2. <i>Κόμματα, Τύπος, Κοινή γνώμη:</i> Ποια η συμβολή της Γαλλικής Επανάστασης στη διαμόρφωση αυτών των σύγχρονων μορφών πολιτικής έκφρασης;</p>	10 μονάδες

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ 1ο: Η Κίνηση των Ιδεών στο 18ο αιώνα - Ο Διαφωτισμός	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p data-bbox="331 584 1123 685">Οδηγία για την ερώτηση Β.1.1.: Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και αμέσως μετά να απαντήσετε σύντομα (4-5 σειρές) στο κάθε υποερώτημα.</p> <p data-bbox="331 707 405 741">Β.1.1.</p> <p data-bbox="395 1305 1118 1339">Το σαλόνι της κυρίας Ζοφρέν (Geoffrin) στην οδό Saint-Honore, στο Παρίσι.</p> <p data-bbox="395 1375 507 1408">ΚΕΙΜΕΝΟ</p> <p data-bbox="395 1413 1102 1839"><i>“Η κυρία Geoffrin είχε καθιερώσει στο σπίτι της δυο βραδινές συνάξεις την εβδομάδα: Τη μία, τη Δευτέρα για τους καλλιτέχνες, την άλλη, την Τετάρτη για τους ανθρώπους των γραμμάτων· και κάτι αρκετά αξιοσημείωτο είναι ότι, χωρίς καμιά γνώση από τέχνες και γράμματα, η γυναίκα αυτή, που σ’ όλη τη ζωή της δεν είχε τίποτα διαβάσει ή μάθει παρά μόνο στα πεταχτά, όταν βρισκόταν στο κέντρο της μιας ή της άλλης συντροφιάς, δεν ήταν καθόλου σαν ξένη, αισθανόταν μάλιστα εντελώς άνετα· είχε όμως την εξυπνάδα να μη μιλάει παρά μόνο για ό,τι ήξερε καλά και για όλα τα άλλα θέματα να δίνει το λόγο σε ανθρώπους μορφωμένους, πάντα ευγενικά προσεκτική, χωρίς καν να δείχνει ότι έπληττε με όσα δεν εννοούσε. Ήταν επίσης επιδέξια στο να προεδρεύει, να φροντίζει, κυριολεκτικά να κρατάει στα χέρια της αυτές τις από τη φύση τους ελεύθερες</i></p>	

<p><i>συντροφιάς, να οριοθετεί αυτή την ελευθερία, να κυβερνάει με μια κίνηση, μια λέξη, σαν αόρατο νήμα, όταν ήθελε να ξεφύγει”.</i></p> <p>– <i>Με τα στοιχεία που παρέχει η εικόνα και το κείμενο και από τις ιστορικές γνώσεις σας να απαντήσετε σύντομα στις ακόλουθες ερωτήσεις:</i></p> <p>α) Ποια είναι η κοινωνική θέση της κυρίας Ζοφρέν και για ποιους λόγους διοργανώνει τέτοιες συγκεντρώσεις στο σπίτι της;</p> <p>β) Ποιοι, κατά τη γνώμη σας, γνωστοί διανοούμενοι θα μπορούσαν να απεικονίζονται στην εικόνα;</p> <p>γ) Οι συγκεντρωμένοι στο σαλόνι της κυρίας Ζοφρέν με ποιους άλλους τρόπους θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τα ενδιαφέροντά τους;</p> <p>δ) Ποια σημασία είχαν αυτές οι συγκεντρώσεις για την κοινωνία της εποχής;</p>	<p>2,5 μονάδες</p> <p>2,5 μονάδες</p> <p>2,5 μονάδες</p> <p>2,5 μονάδες</p>
---	---

ΘΕΜΑ 2ο: Η Γαλλική Επανάσταση	ΒΑΘ/ΓΙΑ																								
<p data-bbox="331 555 1123 656"> Οδηγία για τις ερωτήσεις Β.2.1., Β.2.2. και Β.2.3.: Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και στη συνέχεια την απάντησή σας σε κάθε ερώτηση. </p> <p data-bbox="331 678 1123 745"> Β.2.1. Ορισμένες συγκυρίες επισπεύδουν την εμφάνιση ενός ιστο-ρικού φαινομένου: </p> <p data-bbox="416 757 1123 913"> α) Ποια συγκυρία αποτυπώνεται στο γράφημα και πώς νομίζετε ότι μπορεί να σχετισθεί με την κατάσταση που επικρατεί στη Γαλλία λίγο πριν από την έκρηξη της Γαλλικής Επανάστασης; </p> <p data-bbox="416 920 1123 987"> β) Ποια κυρίως κοινωνικά στρώματα επηρεάζονται; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. </p> <p data-bbox="699 1037 820 1059" style="text-align: center;"> ΓΡΑΦΗΜΑ </p> <table border="1" data-bbox="501 1088 999 1637"> <caption>Δεδομένα του Γραφήματος</caption> <thead> <tr> <th>Χρόνος</th> <th>Μέση τιμή (λίβρες)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1780</td><td>20</td></tr> <tr><td>1781</td><td>21</td></tr> <tr><td>1782</td><td>23</td></tr> <tr><td>1783</td><td>20</td></tr> <tr><td>1784</td><td>23</td></tr> <tr><td>1785</td><td>24</td></tr> <tr><td>1786</td><td>22</td></tr> <tr><td>1787</td><td>22</td></tr> <tr><td>1788</td><td>24</td></tr> <tr><td>1789</td><td>34</td></tr> <tr><td>1790</td><td>31</td></tr> </tbody> </table> <p data-bbox="475 1664 1038 1720"> Η μέση τιμή του σίτου στη Γαλλία στα τέλη του 18ου αιώνα Ο υπολογισμός έχει γίνει σε λίβρες </p>	Χρόνος	Μέση τιμή (λίβρες)	1780	20	1781	21	1782	23	1783	20	1784	23	1785	24	1786	22	1787	22	1788	24	1789	34	1790	31	<p data-bbox="1145 689 1257 712"> 10 μονάδες </p>
Χρόνος	Μέση τιμή (λίβρες)																								
1780	20																								
1781	21																								
1782	23																								
1783	20																								
1784	23																								
1785	24																								
1786	22																								
1787	22																								
1788	24																								
1789	34																								
1790	31																								

<p>B.2.2. Να μελετήσετε προσεκτικά το κείμενο και να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν. Για τις απαντήσεις σας να στηριχτείτε τόσο σε χωρία του κειμένου όσο και στις γενικότερες ιστορικές σας γνώσεις</p> <p>ΚΕΙΜΕΝΟ</p> <p>“Ωστόσο, δέκα χρόνια επαναστατικών περιπετειών είχαν ριζικά μεταμορφώσει τη γαλλική πραγματικότητα, ικανοποιώντας τις ουσιαστικές βλέψεις των αστών και των κρατούντων. Η αριστοκρατία του Παλαιού Καθεστώτος ήταν κατεστραμμένη ως προς τα προνόμια και την υπεροχή της, αφού καταργήθηκαν και τα τελευταία ίχνη της φεουδαρχίας. Ξεριζώνοντας αυτές τις φεουδαρχικές επιβιώσεις, απαλλάσσοντας τους χωρικούς από τις υποχρεώσεις προς το φεουδάρχη και από την εκκλησιαστική φορολογία κι’ ως ένα βαθμό κι’ από τις κοινοτικές οφειλές, διαλύοντας τα συντεχνιακά μονοπώλια και ενοποιώντας την εθνική αγορά, η Γαλλική Επανάσταση επιτάχυνε την ανάπτυξη και έκανε ένα αποφασιστικό βήμα για τη μετάβαση από τη φεουδαρχία στην κεφαλαιοκρατία. Καταργώντας, εξάλλου, τις τοπικές ιδιομορφίες και τα τοπικά προνόμια και καταστρέφοντας τον κρατικό μηχανισμό του Παλαιού Καθεστώτος έκανε δυνατή την εγκαθίδρυση - από το Διευθυντήριο ως την Αυτοκρατορία - ενός σύγχρονου κράτους, σύμφωνα με τα οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα της αστικής τάξης.</p> <p>Η Γαλλική Επανάσταση ήταν μια αστική επανάσταση, αλλά η πιο λαμπρή, που με το δραματικό χαρακτήρα της ταξικής πάλης επισκίασε τις προηγούμενες επαναστάσεις. Αποδεικνύεται ωστόσο...“ευρύτατα αστική και δημοκρατική”, αν την συγκρίνουμε με αυτές των Η.Π.Α και της Αγγλίας που παρέμειναν “στενά αστικές και συντηρητικές”. Και αυτό το χρωστάει στο πείσμα της αριστοκρατίας που κατέστησε αδύνατο κάθε πολιτικό συμβιβασμό κατά το αγγλοσαξωνικό πρότυπο και ανάγκασε την αστική τάξη να επιδιώξει με το ίδιο πείσμα την ολοκληρωτική καταστροφή του Παλαιού Καθεστώτος: Αυτό όμως δεν το κατάφερε παρά μόνο με τη λαϊκή υποστήριξη”.</p> <p style="text-align: right;">Το νόημα της επανάστασης: Albert Soboul, Histoire de la Revolution Francaise</p> <p style="text-align: right;">B. Κρεμμυδά, Νεότερη Ιστορία Ευρωπαϊκή και Ελληνική, σ. 137</p>	<p>15 μονάδες</p>
---	-------------------

<p>α) Γιατί η Γαλλική Επανάσταση θεωρείται περισσότερο δημοκρατική και προοδευτική από την Αγγλική και την Αμερικανική;</p> <p>β) Γιατί η Γαλλική Επανάσταση θεωρείται Επανάσταση της αστικής τάξης;</p>	
<p>B.2.3. Με βάση το παρακάτω κείμενο να περιγράψετε τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα σε αυτό που ο συγγραφέας αποκαλεί "νέο μέσο πλουτισμού" και στην ανακατανομή της εξουσίας. Πώς εκδηλώνεται αυτή η σχέση στην περίπτωση της Γαλλικής Επανάστασης;</p> <p>ΚΕΙΜΕΝΟ</p> <p><i>Από τη στιγμή που τα ελεύθερα επαγγέλματα και το εμπόριο θα διεισδύσουν στο λαό και θα δημιουργήσουν, με τη βοήθεια της εργατικής τάξης, ένα νέο μέσο πλουτισμού, προετοιμάζεται μια επανάσταση στους πολιτικούς νόμους· μια καινούρια κατανομή του πλούτου προετοιμάζει και μια καινούρια κατανομή της εξουσίας. Όπως η κατοχή των γαιών ανέβασε στην εξουσία την αριστοκρατία το ίδιο και η κατοχή των μέσων βιομηχανικής παραγωγής ανεβάζει στην εξουσία το λαό (την αστική τάξη).</i></p> <p><i>Ζοζέφ Μπαρνάβ, Εισαγωγή στη Γαλλική Επανάσταση (1792)</i></p>	15 Μονάδες